

ifølge anden særlig Overenskomst, indbefattes under Formaalet med nærværende Lovudkast. Det er forresten en Gjenstand af ikke stor praktisk Betydning, men jeg troede dog at burde gjøre opmærksom derpaa. Naar jeg iøvrigt har omtalt den Forpligtelse, som paaligger Gaardmænd til at være andre Sognemænd behjælpelige med Kjørser i Anledning af Idebrandstilsælde, skal jeg blot i Anledning af hvad en anden æret Rigsdagsmand har yttret, bemærke, at det ingenlunde blot er Fæstegaarde, der have denne Forpligtelse, men ogsaa Selveiergaarde, og at det saaledes ingenlunde er Noget, der staaer i Forbindelse med Fæstevæsnet.

Solst: Halvparten af § 1 er saa tilstrækkeligt omhandlet, at jeg i saa Henseende ikke skal opholde Forsamlingen; jeg vil kun tilføie, at jeg stemmer for Udvalgets Forslag. Forsaavidt den ærede 5te Landsthingsmand for 1ste Valgfreds (Ørsted) har gjort Erindringer med Hensyn til Paragraphens sidste Deel, vil jeg tillade mig at henlede Udvalgets Opmærksomhed paa, om ikke Slutningen af Paragraphen virkeligt her tydeligere vilde fremtræde, ved at Ordet Forpligtelsesgrunde omskiftedes med contractmæssige Forpligtelser.

Indenrigsministeren: Jeg føler fuldkommen Vagten af de Grunde, der ere blevne fremsførte til Støtte for Udvalgets Forslag, om at sætte $\frac{1}{2}$ istedetfor $\frac{1}{3}$, og navnlig hvad der i denne Henseende af den ærede 2den Landsthingsmand for 7de Valgfreds (Nyholm) er blevet anført og gjentaget af den ærede Ordfører. Jeg skal derfor nu kun med Hensyn til Lovforslagets Opfatning af Forholdene tillade mig at bemærke, at jeg dog ikke skjønner, at man kan sige, at Udcastet er gaaet ud paa at gennemføre samme Princip, som man nu vil gjøre gjældende. Udcastet har tænkt sig Sagen saaledes: hvor der staae to juridisk ligeberettigede Meninger ligeoverfor hinanden, skal Loven gjøre Udslaget til Hovriets Ophævelse; men det er unægteligt at gaae noget videre, naar man siger, at en Trediedeel skal kunne ansees for at være ligesaa berettiget, som ellers en Halvdeel vil være, — iøvrigt en Fremgangsmaade, som maaskee kan retfærdiggjøres

ved Lovens vigtige Formaal, og som jeg derfor ikke videre skal argumentere imod. Forsaavidt det Spørgsmaal er opkastet, om Eier er det rigtige Udtryk i Paragraphen, maa jeg tillade mig at bemærke, at Paragraphen gaaer ud paa at udtrykke Forholdet, saaledes som det skulde være mellem de hovripligtige paa den ene Side og Eieren paa den anden Side. Ved Eieren maa her forstaaes det juridiske Begreb om en Eier, hvem der factisk kan udøve Eierenes Raadighed. I enkelte Tilfælde vil Tilladelse dertil behøves af andre Autoriteter, naar det er Eiendomme, som staae i særegne Forhold til dem; men det ligger udenfor Udcastets Formaal at yttre sig herom. Derfor troer jeg, at „Eieren“ vil være et tilstrækkelig tydeligt Udtryk. Dufter man en Forandring i saa Henseende, saa seer jeg ikke reitere, end at det kunde ombyttes med „den til Hovriet Berettigede“, „den Hovriberettigede“ eller noget lignende. Men i Loven saaledes at optage en vidtløftigere Forklaring om, hvad der ved de enkelte Eiendomme kan være fornødent, for at faae ud, hvad der skal ansees for Eierenes Erklæring, forekommer der mig dog ikke at være nogen Anledning til. Med Hensyn til Spørgsmaalet om den særlige Forpligtelse, da er det vistnok aldeles saaledes, som den ærede Ordfører bemærkede, at Loven ikke kan gjælde om de Forpligtelser, der ere grundede umiddelbart i Lovgivningen, men at den gjælder kun om de Forpligtelser, der ere grundede i særlige Bestemmelser, der altsaa oprindeligt maae udspringe af en Contract. Forsaavidt det nu kan blive tvivlsomt, hvilke Contracter der kunne fordres ophævede ifølge Loven, da troer jeg, at der vil findes Veiledning til Afgjørelsen af dette Spørgsmaal, deels i de Retskendelser, man allerede har om, hvad Domstolene hidtil have anseet for Hovri, — uagtet det ikke var samlet Godshovri, saa dog Hovri, — og hvor de have nægtet Gyldigheden af denne Art af Contracter, fordi de have antaget, at der derved var indført en ny Art af Hovri, og jeg troer derhos, at en anden Veiledning ligger i de særlige Forpligtelser, der kunne fordres af Bøndergaarde og Boelssteder. Det er Noget, der er paalagt de vedkommende Eiendomme, og jeg veed ikke, om